

บันทึก

เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๓/๓๕๙๙๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๖ กำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี แต่ต่อมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้กำหนดเกี่ยวกับ วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นในมาตรา ๒๕๕ วรรคห้า ว่า ให้สมาชิกสภาท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กระทรวงมหาดไทยได้ตรวจสอบแล้วพบว่าขณะนี้สมาชิกสภาเทศบาลที่อยู่ใน ตำแหน่งครบสี่ปีแล้ว จำนวน ๕ แห่ง และมีสมาชิกสภาเทศบาลที่จะอยู่ในตำแหน่งครบสี่ปีอีก ๑๐๖ แห่งภายในกำหนดสองปีข้างหน้า กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า เนื่องจากสมาชิกสภา เทศบาลดังกล่าวได้รับการเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อนการบังคับใช้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ย่อมอยู่ในตำแหน่งได้จนครบ ห้าปี ตามวาระ เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นใหม่ จึงจะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราว ละสี่ปีตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาลให้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแล้ว จึงหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าความเห็นของ กระทรวงมหาดไทยถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อ หารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๒๕๕ วรรคห้า^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะ

^๑ มาตรา ๒๕๕ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น

สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือ มาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการ เลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสี่ปี

คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือน ประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น มิได้

ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งได้คราวละสี่ปี แต่รัฐธรรมนูญฯ ไม่ได้บัญญัติข้อยกเว้นเฉพาะกาลเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของบุคคลดังกล่าวในกรณีที่กฎหมายเดิมบัญญัติระยะเวลาไว้แตกต่างจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ เมื่อมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี และโดยที่สมาชิกสภาเทศบาลมีฐานะเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นประเภทหนึ่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ บทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖^๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ในกรณีนี้วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ คือมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ด้วยเหตุนี้ สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลไม่ว่าจะได้รับเลือกตั้งก่อนวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ หรือในภายหลังอันเป็นวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีผลใช้บังคับแล้ว ก็ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๘๕ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญฯ ด้วย กล่าวคือ มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๔๑

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการยุบสภาท้องถิ่น หรือในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามมาตรา ๒๘๖ และต้องมีการแต่งตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว มิให้นำบทบัญญัติวรรคสอง วรรคสาม และวรรคหก มาใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

^๒ มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนแล้วแต่กรณี ให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภาเทศบาลที่เข้ามาแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้